

25-4-23

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

TER BESLISSING

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Publieke Gezondheid
Gezond Leven en Preventie

Opgesteld door

Aan

Minister VWS

Deadline: z.s.m.

nota

Nota bij Kamerbrief verlenging noodmaatregel lijkschouw
en voornemen tot instellen vooropleidingsregister
forensische geneeskunde

Datum

21 april 2023

Kenmerk

3534034-1044272-PG

Zaaknummer

1044272

Bijlage(n)

1

1. Aanleiding

Per 1 maart 2023 liep officieel de noodmaatregel lijkschouw die voor één jaar is ingesteld i.v.m. het tekort aan forensisch artsen af. Deze noodmaatregel geeft basisartsen die een introductiemodule forensische geneeskunde hebben gevolgd tijdelijk de bevoegdheid om onder supervisie van een forensisch arts bepaalde schouwen uit te voeren. Deze noodmaatregel is door de GGD GHOR NL en het Forensisch Medisch Genootschap (hierna: FMG) geëvalueerd en besproken met het OM en de IGJ. Met deze nota vragen we uw akkoord op het vervolg van de noodmaatregel en leggen we u de bijbehorende Kamerbrief voor.

2. Geadviseerd besluit

- Implementatie vooropleidingsregister forensische geneeskunde;
- Ondertekenen van bijgevoegde Kamerbrief. Na akkoord en daarna ondertekening van de ministers van BZK en JenV zal de brief door VWS naar de TK worden gezonden.

3. Kernpunten

- Uit evaluatie van de noodmaatregel lijkschouw door de beroepsgroep blijkt dat de noodmaatregel niet in huidige vorm moet worden doorgezet maar dat aanpassing nodig is. Het tekort aan forensisch artsen is onverminderd actueel en het meekijken op afstand d.m.v. smart glass-technologie wordt als extra belastend voor de forensisch arts op afstand en de betrokkenen van de overledene ervaren.
- Na overleg met de beroepsgroep (FMG, GGD GHOR NL, verschillende GGD-regio's), het OM, de IGJ, JenV en BZK komen we tot het advies een nieuw vooropleidingsregister forensische geneeskunde in te gaan stellen en tot die tijd de noodmaatregel te verlengen. In de praktijk wordt op dit moment dus doorgewerkt met de vorig jaar door de beroepsgroep ontwikkelde noodmaatregel.
- Naar verwachting kan het vooropleidingsregister snel na akkoord operationeel zijn. Met het in werking treden van het vooropleidingsregister, wordt de noodmaatregel beëindigd.
- Het FMG en de GGD GHOR hebben bij basisartsen en de GGD'en als werkgevers uitvraag gedaan naar animo voor dit nieuwe register. Wat zij terugkregen was positief.
- Het FMG heeft aangeboden dit register te beheren.

- Basisartsen kunnen zich voor een periode van 12-19 maanden in het register laten registreren en alleen 'laagcomplexere lijkschouw' uitvoeren na aftekenen van deze modules en daarmee hun competenties door een erkende opleider.
- Het FMG en de GGD'en verstaan onder laagcomplexere lijkschouw een specifieke categorie overlijdens, namelijk bij euthanasie en bij verwacht overlijden na een val in een zorginstelling.
- Met het vooropleidingsregister trachten we twee doelen te dienen; het op korte termijn verlichting geven daar waar er geen 24/7 beschikbaarheid van een forensisch arts kan worden gegarandeerd en daarnaast geeft het FMG aan dat zij aanleiding heeft te verwachten dat met dit vooropleidingsregister de instroom in de opleiding tot forensisch arts kan worden vergroot.

Datum
21 april 2023

Kenmerk
3534034-1044272-PG

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

De Kamer heeft verschillende keren haar zorgen uitgesproken over de tekorten in de forensische geneeskunde en o.a. via schriftelijke vragen de departementen opgeroepen het probleem structureel aan te pakken. Om de forensische geneeskunde op peil te brengen en te houden is er bij Voorjaarsnota door JenV, ondersteund door BZK en VWS, een beroep gedaan op additionele middelen.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Dit voorstel, bestaande uit tijdelijke verlenging van de noodmaatregel lijkschouw en de implementatie van het vooropleidingsregister, is tot stand gekomen in nauw overleg met de beroepsgroep. Na het informeren van de Kamer zal er actief gecommuniceerd worden door FMG en GGD GHOR Nederland naar de GGD-regio's en opleider NSPOH zodat alle forensisch artsen en basisartsen weten welke verrichtingen zij mogen uitvoeren.

c. Financiële en personele gevolgen

Met het instellen van het vooropleidingsregister verwachten we bij te dragen aan verlichting van het probleem van tekort aan forensisch artsen. De modules die de basisartsen gaan volgen worden uitgevoerd door de NSPOH en betaald door de GGD'en. De kosten komen daarmee voor rekening van hun werkgever. Het register wordt betaald door degenen die zich inschrijven, tenzij anders overeengekomen met de werkgever.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

Het vooropleidingsregister past binnen het regime van de Wet op de lijkbezorging dat aan de beroepsgroep laat wanneer iemand een forensisch arts is, mits deze is ingeschreven in een register (art. 5 Wlb). Hiermee wordt bedoeld: een door de beroepsgroep bijgehouden register, waaruit blijkt dat de betreffende artsen aan de door de beroepsgroep gestelde kwaliteitseisen voldoen. Na implementatie van het vooropleidingsregister zijn er dus twee registers actief. Het register forensisch artsen zal overgaan naar de KNMG (dat traject is al door het FMG in gang gezet). Het vooropleidingsregister forensische geneeskunde zal door het FMG worden beheerd. Voor de benoeming tot gemeentelijk lijkschouwer zal blijven gelden dat bepaalde modules voor forensische specialisatie zijn afgerond en daarmee past deze handelingswijze binnen de Wlb.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Over het verlengen van de noodmaatregel en instellen van een vooropleidingsregister is afgestemd met GGD GHOR NL, FMG, IGJ, OM en de beleidsdirecties van JenV, BZK en VWS. Daarnaast is afgestemd met de juridische directies van BZK, JenV en VWS.

Datum

21 april 2023

Kenmerk

3534034-1044272-PG

f. Gevolgen administratieve lasten

Met het afschaffen van de noodmaatregel en instellen van het vooropleidingsregister trachten we de soms dubbele lasten van de forensisch arts te verlichten doordat er niet meer real-time op afstand meegekeken hoeft te worden tijdens het schouwen door de basisarts. De basisarts kan dit zelfstandig doen en ook zelfstandig de benodigde formulieren invullen. Als extra waarborg toetst de forensisch arts wel achteraf het dossier. Daarnaast worden alle schouwen uitgevoerd door een basisarts forensische geneeskunde getoetst door de landelijke toetsingscommissie die ook in het kader van de noodmaatregel is ingezet. Een basisarts forensische geneeskunde kan 24/7 contact leggen met een forensisch arts aan wie hij of zij vragen kan stellen.

g. Toezeggingen

α In bijgevoegde Kamerbrief wordt de toezegging **wordt** gedaan om tussentijds de Kamer te informeren mocht daar aanleiding toe bestaan. Met deze brief worden geen eerdere toezeggingen afgedaan.

h. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.